

Happadrátturin

Frá 1. juli í ár eru Turið og Áshild Midjord, Lárvegur 46 settar sum happadráttarseljarar í Tórshavn aftaná Hansinu Persstein, sálu.

Teir føstu kundarnir verða bidnir um at ognar sær seðil ella seðlar, ið tey eru von at spæla við, so skjótt sum gjørligt, og helst í seinasta lagi áðrenn 15. juli 1986.

Turið og Áshild Midjord, Lárvegur 46 hava tlf. nr. 13483. Avgreiðslutíðin er mánadag til fríggjadag kl. 15 til 18.

Føroya Landsstýri
10. juni 1986

(Happadrátturin)

Ársvikarur fyri pedagog

søkist til barnagarð við 60 børnum, býtt í 3 bólkur við 20 børnum og 3 vaksnum í hvørjum bólki.

Barnagarðurin hevur opið frá kl. 6.45 til 17.30.

Starvið — er leyst 1. august 1986 til
1. august 1987
— er 40 tímar um vikuna
— skiftandi arbeiðstíðir

Nærri upplýsingar fáast við at ringja til barnagarðin, tlf. 14373 ella 17939.

Barnagarðurin við Velbastaðvegin
3800 Tórshavn

Handverkara- eftirútbúgving fyri bilmekanikarar

Treytað av nóg stórar undirtøku verða hildin 2 eftirútbúgvingarskeið.

Dieselmotor stig 1 og
Løðskipan

á skúlanum í viku 41 og 44. Hvørt skeiðið varar í tilsamans 40 tímar.

Skeiðopeningurin er kr. 900,- fyri hvønn luttakaran, og tá er undirvísingartilfarið íroknað.

Fráboðan um luttøku og nærri frágreiðing (eisini um innivist hjá uttanbúggjafólki) v.m. verður avgreitt við at venda sær skjótast til ber til:

Tekniski Skúlin
í Tórshavn
Bildeildin

Demokratiið er fokið — nú hava vit »datakrati«

Den teknologiske udvikling er sket i et forrygende tempo. Fra de første EDB-maskiner blev teget i anvendelse i begyndelsen af 1950-erne til nu, er der sket en enorm udvikling, både i EDB-teknikken og i samfundet.

Kan demokratiet overleve i det fremtidige avancerede samfund med anvendelsen af edb med alle dens muligheder for kontrol og overvågning af det enkelte individ? Demokratiets overlevelsesmuligheder er et spørgsmål om magt. Den magt, som de, der fastlægger EDB systemerne har, er ikke hidtil blevet betragtet med den fornødne alvor.

Denne magt kommer til udtryk i den måde, på hvilke systemerne påvirker beslutningsprocesserne i de enkelte virksomheder. Opbygningen af EDB-systemer synes hidtil at have resulteret i store, central dirigerede ledelsesværktøjer, som beherskes af færre og færre. I systemerne samles større og større mængder af data. Det gør dem vanskelige at overskue for andre end særligt indviede personer.

Detta gælder både inden for den private og den offentlige sektor. Der skabes en ny magtstruktur, herved går der mere og mere politik i anvendelsen af EDB. Det er derfor nu vi skal gøre os klart, hvilket samfund det er, vi ønsker at leve i om 10-15 år.

EDB-redskab og våben

EDB er et teknisk hjælpemiddel — et redskab for administrationen, forskningen og produktionen. Redskabet EDB anvendes i den private sektor ved løsning af bogholderi-mæssige opgaver, lagerstyringsopgaver, produktionsplanlægningsopgaver, produktionskontrol og meget andet.

I den offentlige sektor anvendes redskabet EDB i forbindelse med skatteberegning og skatteopkrævningsopgaverne, folkeregisteringsopgaver, værnepligtsadministration, afgiftsopkrævningsopgaver, sygehusplanlægning, undervisningsstyring, forskning m.m.

I det følgende vil vi især analysere det offentlige administrative ledelse af EDB. EDB, som redskab ved løsningen af de nævnte opgaver, er endnu så nyt, at der ikke er sket en almen afklaring af, hvilke funktioner, redskabet EDB er særligt egnet til.

Det er imidlertid en udbredt opfattelse, at det kun er begyndelsen til en ny og afgørende udvikling, vi i disse år er vidne til. Denne udvikling vil på væsentlige punkter ændre de samfund, som gennemløber den.

Måske vil eftertiden kalde vor tidsperiode for den »elektroniske revolution«, ligesom vi kalder perioden 1770-1850 for den »industrielle revol-

ution«.

Den elektroniske revolution er skabt af datamaskinen på tilsvarende måde, som den industrielle revolution blev skabt af dampmaskinen. Og ligesom den industrielle revolution udløste en lang og sej magtkamp, mellem de, der ejede dampmaskinerne, og de der blev ofre for dampmaskinerne, sådan vil der også opstå en årelang magtkamp, mellem de, der råder over datamaskinerne og dem, der bliver datamaskinernes ofre.

EDB er et redskab, der kan anvendes til at opnå visse mål, men hvem fastlægger de mål, der skal nåes?

EDB er et overordentlig effektivt redskab i brug, men netop derfor er det et farligt våben i hænderne på dem, der ønsker at misbruge det. EDB kan være et rationaliseringsredskab, men også et våben mod lømodtagerne. EDB kan være et værktøj for administratoren, men også et nyttigt våben i hænderne på bureaukraten.

EDB i sig selv er hverken ond eller god, men EDB-anvendelsen kan enten være til gavn eller til skade for samfundet. Udviklingen vil vise om EDB-anvendelsen bliver mest til gavn eller mest til skade.

Hvem styrer EDB-udviklingen

Men hvem bestemmer egentlig, hvordan denne udvikling skal forløbe? Af borgerne opfattes denne udvikling, som noget den enkelte er næsten uden indflydelse på.

Af virksomhederne opfattes udviklingen som resultat af de krav, som den nationale eller den internationale konkurrence påfører dem.

Af »systemplanlæggerne«, d.v.s. de personer, der udvikler og etablerer EDB-systemerne, opfattes udviklingen som bestemt dels af datamaskinfabrikkerne, og dels af EDB-systemets brugere, d.v.s. af virksomheder og offentlige myndigheder.

Af EDB-fabrikkerne opleves udviklingen som

bestemt af virksomhederne og den offentlige administration ønsker, samt naturligvis af konkurrenternes indsats.

Af administrationens embedsmænd opfattes EDB-udviklingen som et resultat af borgernes og politikernes spare og effektiviseringsønsker.

Kort sagt, det er »de andre«, som bestemmer udviklingen på EDB-området. Dette svar kunne man slå sig til tåls med, hvis udviklingen på EDB-området var uvæsentlig eller uden betydning for samfundets funktion og indretning.

EDB-udviklingen er imidlertid ikke uden betydning for samfundet, fordi den er med til at ændre samfundet og griber vilkårligt ind i samfundets funktioner og struktur.

EDB, som redskab for administrationen, industrien og forskningen, er vel i og for sig neutralt overfor begreberne demokrati/bureaukrati, centralisering/decentralisering, kvantitet/kvalitet, medindflydelse/fremmedgørelse o.s.v. Men de, der anvender dette redskab, er sjældent neutrale i disse spørgsmål.

Beslutninger om indførelse og indretning af EDB-systemer træffes i dag ofte af myndigheder, bestyrelser eller andre organer, hvori beslutningstagerne varetager arbejds-giverfunktioner og centraliserede funktioner.

Disse beslutningstagere stræber derfor — ved hjælp af EDB-systemernes, bevidst eller ubevidst efter at styrke de funktioner, der kan lette deres opgaver som arbejdsgivere og centrale beslutningsorganer.

Sker der ikke en ændring i denne mekanisme, vil EDB-anvendelsen, som af princip er neutral, i praksis medføre en tilside sættelse af lønmodtagerinteresserne, en centralisering af beslutningsfunktionerne og en udhulning af det nu kendt demokrati.

Demokratiet vil efterhånden glide over i det man kunne kalde »datakrati«.

Jussi Merklin

Snarferð til Íslands við NORRØNU

Vit kunnu bjóða bíligar snarferðir til Íslands.

Kostnaður úr einans: kr. 1.089,-

Ringið og fáid meira at vita.

P/F SMYRIL LINE
Tlf.: 1 59 00

Haldið sosialin